

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

**Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України**

**СПЕЦІАЛЬНИЙ
МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ
(КЛАВІШНІ СИНТЕЗАТОРИ)**

**Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації**

Спеціальність “Народна художня творчість”

Київ – 2006

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

**СПЕЦІАЛЬНИЙ МУЗИЧНИЙ
ІНСТРУМЕНТ
(КЛАВІШНІ СИНТЕЗАТОРИ)**

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Київ 2006

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

**СПЕЦІАЛЬНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ
(КЛАВІШНІ СИНТЕЗАТОРИ)**

Програма

для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації. – Київ: “Фірма “ІНКОС”, 2006. – 16 ст.

Укладач	І. І. Волкова – викладач ОКЗ “Харківське училище культури”
Рецензенти:	В. А. Гладкіх – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри духових та естрадних оркестрів Харківської державної академії культури В. М. Волошин – викладач Київського обласного училища культури і мистецтв
Відповідальний за випуск	Т. Ф. Стронько
Редактор	В. Д. Мельничук

© Волкова І. І., 2006
© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проект програми з навчальної дисципліни “Спеціальний музичний інструмент (клавішні синтезатори)” розрахований на студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації на основі базової і повної загальної середньої освіти.

Проект передбачає спрямований на комплексне вивчення студентами спеціальних дисциплін: “Сольфеджіо”, “Теорія музики”, “Гармонія”, “Фортепіано”, “Вивчення оркестрових інструментів”, “Інструментознавство та інструментовка”, “Диригування та читання партитур” тощо – предметів, що сприяють вихованню у людини музичного мислення.

Дійсний проект програми враховує також зміни, що відбулися у викладанні “Спеціального музичного інструмента (клавішні синтезатори)” у відповідних навчальних закладах (музичні школи, ліцеї мистецтв, музичні училища, ВНЗ III–IV рівнів акредитації), специфіку фахової підготовки студентів напрямку “Культура”.

Основною формою проведення занять є індивідуальне заняття.

До проекту програми додається перелік понять та основних умінь, знання яких обов’язкове для кожного студента, а також література з дисципліни.

Критерієм оцінки знань, умінь та навичок студента є не стільки обсяг матеріалу, що залишився в пам’яті, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, активно і творчо використовувати у самостійній діяльності.

Проект програми розраховано на 419 педагогічних годин. У ньому подано орієнтовний тематичний план з розподілом навчального часу на вивчення окремих тем за курсами і семестрами навчання.

Проект програми укладено з урахуванням вимог галузевого стандарту вищої освіти і рекомендовано для впровадження у навчальний процес.

Примітка: Викладачу за погодженням з цикловою комісією естрадних та духових інструментів надається право змінювати до 20 % від кількості годин, передбачених для викладання тем курсу у межах навчального плану.

Методичні рекомендації

Введення в навчальний процес предмета “Спеціальний музичний інструмент (клавішні синтезатори)” вимагає широке розповсюджен-

ня групи цих інструментів у галузі самодіяльної художньої творчості, універсальність використання цих інструментів, можливість з легкістю робити аранжування музичного матеріалу та вивчати сучасні технології обробки цифрованого звуку. В естрадному оркестрі клавішні синтезатори займають особливе місце: їм доручається вести соло, контрапункт, педаль, гармонічний акомпанемент; вони можуть дублювати будь-який інструмент; створювати нові тембри тощо. Володіння клавішним синтезатором поширює можливості аранжування, надає сучасного вигляду обробкам народних пісень, стимулює творчі пошуки молоді, розвиває її музичне мислення.

Синтезатори відрізняються між собою багатьма деталями, через постійне удосконалення можливостей акустичних ефектів, функцій (меню), інших характеристик.

Клавішний синтезатор складається з трьох частин: клавіатури, чи мануала; генератора, де саме проходить синтезування звуку та його обробка, динаміків для відтворення звуку.

Клавішні синтезатори поділяються на інструменти зразка PSR, які мають таку функцію, як аранжований акомпанемент (клавіатура у цих інструментах може бути використана для аранжування супроводу в різних стилях), та на професійні синтезатори, які не мають функції аранжованого акомпанементу і техніка гри на яких мало відрізняється від техніки гри на фортепіано.

Головною метою вивчення дисципліни “Спеціальний музичний інструмент (клавішні синтезатори)” є:

1. Навчити працювати з синтезатором, тобто знати техніку безпеки, вміти включати синтезатор та підключати його до підсилювальної апаратури, знати можливості інструмента.
2. Оволодіти основними прийомами звукоутворення та технікою гри.
3. Навчити читати нотний текст.
4. Навчити грати в ансамблі та виконувати сольні твори.
5. Навчити підбирати на слух гармонію і мелодію та транспонувати їх.
6. Навчити конструювати фактуру та форму музичного твору, тобто спрощувати написану фактуру, створювати власні варіанти фактури та композиції, аранжувати народні та естрадні пісні, імпровізувати, комбінувати.

Навчання на клавішних синтезаторах здійснюється за допомогою як репродуктивних, так і творчих методів, які активізують уяву студента та вимагають прийняття самостійних рішень. Викладач завжди повинен пам’ятати, що успіх навчання залежить від мотивації, тому необхідно розвивати свідоме ставлення студента до предмета, показувати необхідність оволодіння тими вміннями і навичками, які будуть використовуватися в різних заходах та в процесі роботи над музичним матеріалом. Із перших уроків діяльність студента треба спрямовувати на накопичення пісенного матеріалу, враховуючи специфіку закладів культури відповідного профілю, розвивати такі професійні якості, як слух, музична пам’ять, ритм.

Викладач впродовж всього періоду навчання повинен здійснювати індивідуальний підхід, враховувати матеріальні можливості щодо придбання інструмента, рівень музичної освіти та навички, набуті попередніми тренуваннями, наявні музичні здібності, прогнозувати подальший професійний ріст та місце майбутньої роботи. Цей підхід знаходить своє відображення у творах, які має виконувати студент на іспитах та концертах. Ні в якому разі не слід перевантажувати студента, включаючи в робочий план технічно складні твори, виконання яких може призвести до психологічного зриву на естраді.

До самостійної роботи студента слід також віднести техніку запису творів у режимі Recording, експерименти зі звуком, роботу у світовій локальній мережі Internet з музичними сайтами, читання та аналіз музичних творів, рекомендованих викладачем для самостійного вивчення, редагування файлів у форматі *midi* тощо.

Згідно з навчальним планом іспити проводяться в IV, V, VII семестрах. Програмами іспитів передбачається демонстрація вмінь і навичок відповідно до семестрових вимог та індивідуальних планів. Бажано проводити іспити у формі концертів, що надасть змогу студенту призвичаїтись до специфічної атмосфери естрадних виступів.

Наприкінці всього терміну навчання студент складає державний екзамен зі “Спеціального музичного інструмента (клавішні синтезатори)”.

Основні поняття навчальної дисципліни “Спеціальний музичний інструмент (клавішні синтезатори)”

Основні поняття, які студент повинен засвоїти протягом вивчення курсу: мелодія, гармонія, ритм, розмір, метр, фактура, стиль, лад, то-

нальність, гама, акорд, акомпанемент, штрихи, динаміка, транспонування, аранжування тощо.

Основні вміння з навчальної дисципліни

“Спеціальний музичний інструмент (клавішні синтезатори)”:

- читати й аналізувати нотний текст;
- транспонувати мелодію, підбирати її на слух та записувати;
- грати акомпанемент за цифрацією та літерними позначеннями;
- поєднувати акорди правою і лівою руками;
- виконувати мелодію з акомпанементом;
- користуватись типовими ритмовими формулами акомпанементу;
- розподіляти їх між двома руками, аранжувати акомпанемент тільки для лівої руки;
- аранжувати гомофонно-гармонічні фортепіанні твори для синтезаторів та виконувати їх;
- виконувати на синтезаторі оркестрові партії за партитурою.

Розподіл годин на вивчення предмета

Курс	Семестр	Кількість тижнів у семестрі	Кількість годин на тиждень	Всього годин за семестр	Вид контролю	Кількість годин для самостійної роботи
I	I	16	2	32	-	-
	II	22	3	66	-	-
II	III	16	3	48	-	10
	IV	22	3	66	іспит	10
III	V	16	3	48	-	12
	VI	22	3	66	іспит	15
IV	VII	15	3	45	-	10
	VIII	16	3	48	Держ. атест. іспит	10
Всього:						Всього:
419 годин						67 годин

ЗМІСТ ТА СЕМЕСТРОВІ ВИМОГИ

I семестр

Правила безпеки при роботі з музичними електроінструментами. Організація оптимальних рухів при грі на електроінструменті:

1. Вивчення усіх мажорних гам на одну октаву з використанням різних штрихів та ритмів.
2. Вивчення тонічних тризвуків у вигляді акордів та арпеджіо за різними ритмічними схемами.
3. Створення особистого плану опанування ритмічних стереотипів.
4. Створення кількатактових будов різного метру та ритму на основі гамоподібного руху, транспонування їх за всіма тональностями та запис створених будов.
5. Читання нот, підбирання, транспонування та запис народних мелодій, що починаються з гамоподібного руху. Наприклад: “А ми просо сіяли...”, “Ой ходила дівчина”, “По дорозі жук”, “Ой за гаєм”, “Кину кужіль”, “Ой, лопнув обруч”, “Ой я, молода, на базар ходила” та ін.
6. Створення словника термінів, позначених на чільній панелі синтезатора.
7. Опанування режимів Voice, Style, Auto Accompaniment.
8. Гра вивчених мелодій з використанням різних режимів.
9. Вивчення літерних позначень акордів та цифрації.

Контрольний урок складається з виконання двох етюдів, акомпанементу до народної пісні (на фортепіано), аранжованої мелодії на синтезаторі.

II семестр

1. Вивчення усіх мінорних гам на одну октаву з використанням різних штрихів та різних ритмів.
2. Вивчення тонічних тризвуків у вигляді акордів та арпеджіо за різними ритмічними схемами, а саме:

3. Опанування блюзового ладу, простої гармонії блюзу та дванадцятитактової форми блюзу.
4. Продовження вивчення режимів Voice, Style; збагачення режиму Voice за рахунок використання функціональних параметрів Sustain, Reverb, Harmony.
5. Виконання партій різних інструментів із творів, які виконує оркестр у відповідних режимах.
6. Аналіз творів з репертуару оркестру.
7. Вивчення синкопованого руху.
8. Знання термінів на чільній панелі синтезатора, вміння користуватися режимами Voice, Style, Fingering, Auto Accompaniment, Record.

Контрольний урок складається з виконання етюда на фортепіано, народних пісень та джазових тем з демонстрацією вивчених режимів та різних засобів звукоутворення (артикуляції), аранжованого твору на синтезаторі.

III семестр

1. Виконання мажорних та мінорних гам на 2 та 3 октави різними ритмічними варіантами та різними штрихами.
2. Гра тризвуків та їх обернень у вигляді акордів та арпеджіо.
3. З'єднання акордів з трьох звуків, побудованих від 1, 4, 5 ступенів гами правою та лівою руками окремо.
4. Гра та спів тризвуків, побудованих від усіх ступенів мажорного ладу.
5. Вивчення літерно-цифрової системи позначень тризвуків. Вивчення та гра септакордів I_{maj} , I_7 , I_m , I_0 , I_\emptyset

6. Підбір та запис народних пісень, що починаються з арпеджіо. Наприклад:
“Реве та стогне Дніпр широкий”, “Місяць на небі”, “Чорнії брови, карії очі”, “Взяв би я бандуру”, “Ой під вишнею” та ін.
7. Створення самостійних вправ з використанням тризвуків та їх обернень.
8. Збирання нот в акорд та розкладання акорду на різні види арпеджіо за прикладом фортепіанних творів.
9. Засвоєння режимів Voice, Style, Auto Accompaniment на синтезаторі.
10. Виконання пісень з використанням режимів Voice, Style, Auto Accompaniment на синтезаторі.

Контрольний урок складається з виконання гам, демонстрації вивчених режимів на прикладі народних пісень та джазових тем, виконання джазового етюда на фортепіано, аранжованого твору на синтезаторі.

IV семестр

1. Виконання мажорних та мінорних гам, тонічних тризвуків та їх обернень у вигляді акордів та арпеджіо за різними ритмовими схемами.
2. Гра з'єднань головних тризвуків у тісному розташуванні у всіх тональностях.
3. Спів народних пісень та гра супроводу до них за літерними позначками та цифрацією.
4. Транспонування пісень у різних тональностях.
5. Поеднання підібраних на слух мелодій з типовим супроводом на фортепіано, а також на синтезаторі, використовуючи режим Fingering.
6. Записування ритмів різних стилів при вивченні режиму Style.
7. Аранжування народних пісень для синтезатора.
8. Читання партії в партитурах з використанням можливостей синтезатора.

Іспит складається з виконання джазового етюда на фортепіано, поліфонічного твору на синтезаторі, аранжованого твору на синтезаторі.

V семестр

1. Виконання мажорних та мінорних гам у терцію правою рукою.
2. Гра гармонічних схем різними ритмами: в мінорі I-IV-V-VII-III; у мажорі I-IV-V-VI-II-III-I;

3. Вміння створювати супровід до народних пісень зі змінним ладом.

Наприклад: “Несе Галя воду”, “Їхав козак за Дунай”, “Цвіте терен”, “Тей ви, стрільці січовії”, “Ой на горі калина”, “Ой п’є Байда”, “Наливаймо, браття, кришталеві чаші”.

4. Гармонічний аналіз творів репертуару оркестру.
5. Аранжування творів і репертуару оркестру.
6. Вивчення режиму Record на клавішному синтезаторі.
7. Запис мелодій народних пісень, баса, контрапункту та ритму до них. Контрольний урок складається з виконання джазового етюда на фортепіано, акомпанементу до пісень, аранжованого твору на синтезаторі з використанням різних вивчених режимів та функцій, виконання обробки народної пісні на синтезаторі.

VI семестр

1. Виконання мажорних та мінорних гам у терцію та октаву.
2. Вивчення тризвуків та їх обернень у вигляді акордів і арпеджіо.
3. Гра септакордів I_{maj} , I_7 , I_m , I_0 , I_\emptyset у вигляді акордів і арпеджіо.
3. Вивчення різноманітних типів акомпанементу в лівій руці та поєднання їх з мелодією в правій.
4. Підбір та транспонування народних та естрадних мелодій на синтезаторі, виконання мелодій з використанням різних режимів, функцій та звукових ефектів (Harmony, Sustain, Reverb), комбінування різних частин акомпанементу (Intro, Fill, Ending).
5. Гармонічний аналіз музичного твору, використання засобів спрощення, фактури.
6. Аранжування акордів та мелодій.
7. Запис аранжованого твору на синтезаторі.

Іспит складається з виконання джазового етюда на фортепіано, самостійної обробки народної пісні на синтезаторі, аранжованого твору на синтезаторі, акомпанементу до народної чи естрадної пісні.

VII семестр

1. Виконання гам різними ритмами та штрихами, тонічних тризвуків та септакордів у вигляді акордів та арпеджіо за різними ритмовими схемами, ладів народної музики.
2. Підбір, транспонування мелодій та супроводу до них.

3. Читання партій синтезатора та фортепіано по літерних позначках у партитурах.
4. Гра гармонічних схем за різними фактурними викладеннями.
5. Гра акомпанементу за літерними позначеннями та цифрацією.
6. Запис оркестрової партитури на синтезаторі. Аналіз гомофонно-гармонічного фортепіанного твору.
7. Аранжування фортепіанного твору.

Контрольний урок складається з виконання джазового етюда на фортепіано, аранжованого твору для синтезатора, запису твору для оркестру на синтезаторі.

VIII семестр

Підготовка до державної атестації: робота над виконанням джазового етюда на фортепіано, аранжованого твору на синтезаторі, запис та виконання самостійно інструментованого твору на синтезаторі.

Рекомендовані для вивчення українські народні пісні

1. “Ой дівчино, шумить гай”
2. “Ой під вишнею”
3. “І шумить, і гуде”
4. “Та орав мужик край дороги”
5. “Ой лопнув обруч коло барила”
6. “Мав я раз дівчиноньку чепурненьку”
7. “Лугом іду, коня веду”
8. “Вийшли в поле косарі”
9. “Од Києва до Лубен”
10. “Казав мені батько, щоб я оженився”
11. “За городом качки пливають”
12. “По дорозі жук, жук”
13. “Кучерява Катерина”
14. “Ой на горі жита много”
15. “Ой за гаєм, гаєм”
16. “Дівка в сінях стояла”
17. “Ішов козак потайком”
18. “Ой била мене мати”

19. "Ой чорна я си, чорна"
20. "Повіяв вітер степовий"
21. "Тей, там, на горі, Січ іде"
22. "Грицю, Грицю, до роботи"
23. "Якби мені сивий кінь"
24. "Козака несуть"
25. "Пливе човен"
26. "Ой при лужку, при лужку"
27. "А вже весна, а вже красна"
28. "Ой у полі три криниченьки"
29. "На вулиці скрипка грає"
30. "Ой піду я до млина"
31. "У сусіда хага біла"
32. "Вийди, вийди, Іванку"
33. "Десь тут була подоляночка"
34. "Щедрик, щедрик, щедрівочка"
35. "Ой сивая та і зозуленька"
36. "Ой Марічко, чичері"
37. "Ой мій милий вареничків хоче"
38. "Взяв би я бандуру"
39. "Садок вишневий коло хати"
40. "Ніч яка місячна"
41. "Місяць на небі"
42. "Ой там за Дунаєм, та за тихим Дунаєм"
43. "Була собі Маруся, полюбила Петруся"
44. "Кину кужіль на полицю"
45. "Ой на горі калина, під горою малина"
46. "Ти до мене, ти до мене не ходи"
47. "Ой ходила дівчина бережком"
48. "Ще не вмерла України ні слава, ні воля"
49. "Реве та стогне Дніпр широкий"
50. "Чорнії брови, карії очі"
51. "Чом ти не прийшов"
52. "По садочку ходжу"
53. "Ой чий то кінь стоїть"
54. "Несе Галя воду"
55. "Ішло дівча лучками"
56. "Їхав козак за Дунай"

57. "Їхав козак на війноньку"
58. "Тей ви, стрільці січові"
59. "Наливаймо, браття, кришталеві чаші"
60. "Горіла сосна"
61. "Зеленеє жито, зелене"
62. "Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці"
63. "Їхав, їхав козак містом"
64. "Ой на горі та женці жнуть"
65. "Ой у вишневому садочку"
66. "Розпрягайте, хлопці, коні"
67. "Засвистали козаченьки"
68. "Ой чого ти, дубе, на яр похилився?"
69. "Їхали козаки із Дону додому"
70. "Ой там на товчку, на базарі"
71. "Дивлюсь я на небо"
72. "Марш запорізьких козаків"

Рекомендовані для вивчення джазові теми

1. Брукс М. "Один з цих днів" ("Some Of These Days")
2. Вейль К. "Меккі-Мессер" ("Mackie-Messer")
3. Гарленд Д. "Добрий настрій" ("In The Mood")
4. Гершвін Д. "Я відчуваю ритм" ("I Got Rhythm")
5. Гройя Т. "Фламінго" ("Flamingo")
6. Дезмонд П. "П'єса на 5" ("Take Five")
7. Еллінгтон Д. "Блюз" ("С Jam Blues")
8. Керн Д. "Дим" ("Smoke Gets In Your Eyes")
9. Керн Д. "Ти для мене все" ("All The Things You Are")
10. Косма Ж. "Опале листя" ("Les Feuilles Mortes")
11. Мак-Х'ю Д. "На сонячній стороні вулиці" ("On The Sunny Side Of The Street")
12. Роджерс Р. "Блакитний місяць" ("Blue Moon")
13. Сімонс, Маркс "Від усього серця" ("All Of Me")
14. Тізол Х. "Караван" ("Caravan")
15. Уоррен Г. "Чатануга чу-чу" ("Chattanooga Choo-Choo")
16. Хенді І. "Сент-Луїс блюз" ("St. Louis Blues")
17. Шеверс Ч. "Нерішучий" ("Undecided")
18. Ширінг Д. "Колискова" ("Lullaby Of Birdland")

Збірки п'єс та етюдів

1. Count Basie's Piano Styles (Adapted from the recordings of Count Basie and his Orchestra), N.-Y., USA.
2. Schmitz M. 111 Etüden und Studien für Klavier. Piano (Jazz Parnaß 1). – Leipzig, 1985.
3. Schmitz M. 111 Etüden und Studien für Klavier. Piano (Jazz Parnaß 2). – Leipzig, 1986.
4. Schmitz M. Etüden für Klavier zu vier Händen. Piano (Jazz Parnaß 3). – Leipzig, 1987.
5. Schmitz M. Blues & Boggie-Woogie. Piano (Jazz Parnaß 4). – Leipzig, 1989.
6. Дворжак М. Джазові етюди для фортепіано. Зошит 1. – К.: Музична Україна, 1988.
7. Дворжак М. Джазові етюди для фортепіано. Зошит 2. – К.: Музична Україна, 1988.
8. Ивэнс Л. Ритмы джаза в игре на фортепиано. – К.: Музыкальная Украина, 1986.
9. Популярные пьесы для фортепиано. Вып. 2. – М.: Музыка, 1986.
10. Популярні твори для фортепіано. Зошит 2. / Упорядник Гончаренко В. – К.: Музична Україна, 1990.
11. Фортепиано в джазе. Хрестоматія для естрадних отделений музикальних училищ. / Сост. Замироко Н.С. – К.: Музыкальная Украина, 1988.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Доезета В.* Arranging, 1st Workbook. – Berklee: College of Music, 1998.
2. *Браславский Б. А.* Аранжировка для эстрадных ансамблей и оркестров. – М.: Музыка, 1974.
3. *Воскресенский С. И., Киянов Б. П.* Современные эстрадные ансамбли. – Л.: Советский композитор, 1975.
4. *Горват І., Вассерберг І.* Основи джазової інтерпретації. – К.: Музична Україна, 1980.
5. *Кузнецов В.* Работа с самостоятельными эстрадными оркестрами и ансамблями. – М.: Музыка, 1986.
6. *Назаров И. Т.* Основы музыкально-исполнительской техники и метод ее совершенствования. – Л., 1969.
7. *Оськина С. Э., Паркес Д. Г.* Аккомпанемент на уроках гармонии. – М.: Музыка, 1989.
8. *Пистон У.* Оркестровка. – М.: Советский композитор, 1990.
9. *Смолин К. О.* Игра на клавишных инструментах в рок-группе. – М., 1999.
10. *Фейгин М. Е.* Индивидуальность учня та мистецтво викладача. – М., 1975.
11. *Гаранян Г. А.* Аранжировка для эстрадных инструментальных и вокально-инструментальных ансамблей. – М.: Музыка, 1986.
12. *Верхолаз Р. А.* Вопросы методики чтения нот с листа. – М., 1960.
13. *Беркман Т. Л.* Индивидуальное обучение музыке. – М., 1964.
14. *Шмидт-Шкловская А. А.* О воспитании пианистических навыков. – Л.: Музыка, 1985.
15. *Деменко Б.* Поліритміка. – К.: Музична Україна, 1988.

Навчальне видання

СПЕЦІАЛЬНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ

(КЛАВІШНІ СИНТЕЗАТОРИ)

Програма

для вищих навчальних закладів культури і мистецтв

I–II рівнів акредитації

Укладач І. І. Волкова

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 0,93. Наклад 100 прим.

Видавництво “Фірма “ІНКОС”

14116, м. Київ, вул. Маршала Рибалка, 10/8;

Тел./факс: (044) 206-47-29, 206-47-21

E-mail: inkos@carrier.kiev.ua,

inkos@ln.kiev.ua

**Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів
видавничої продукції № 2006 від 04.11.2004 р.**